

§ 1 tvaru presentního, poněvadž zákonodárci tanul na mysli případ obyčejný, že žadatel dosud jest v držení nemovitosti, k níž byl pozemek původně připachtován.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu z důvodů soudu rekursního.

Čís. 784.

Vzájemný poměr odporu proti prozatímnímu opatření dle § 397 ex. ř. a návrhu na jeho zrušení dle §u 399 čís. 2 ex. ř.

(Rozh. ze dne 30. listopadu 1920, R I 1004 20.)

Ohrožerá obec domáhala se povolení prozatímního opatření pro pohledávku proti Jaromíru V-ovi. Soud první stolice prozatímní opatření povolil. Odpůrce podal do povolujícího usnesení jednak odpor, jednak navrhl zrušení prozatímního opatření dle § 399 čís. 2 ex. ř., načež okresní soud, spojiv jednání o obou návrzích, zrušil k odporu prozatímní opatření a zabýval se po té ještě návrhem na zrušení dle § 399 čís. 2 ex. ř. Rekursní soud odpor zamítl. Důvody: Proti povolení prozatímního opatření může odpůrce ohrožené strany podat odpor z důvodů, že prozatímního opatření nebylo zapotřebí aneb že povolené opatření není přiměřené (§§ 397 a 398 ex. ř. a 399 ex. ř. a contr.). V době podání návrhu na povolení prozatímního opatření byly jak nárok navrhovatelky tak i chrození jejího nároku se strany Jaromíra V—a osvědčeny, a tyto okolnosti odůvodňovaly povolení prozatímního opatření (§§ 379 a 389 ex. ř.) Jaromír V. uváděl k odůvodnění odporu, že se obec spokojila obnosem 70.000 Kč, který Josef P. k uhrazení škody složil, a vzdala se dalšího zabezpečení svého nároku. V tomto směru zjistil soud první stolice, že 70.000 Kč sloužilo jen za záruku pro škodu, Josefem P—em obci způsobenou, a jest tedy ono tvrzení Jaromíra V—a nesprávným. Ostatně prozatímní opatření bylo povoleno pro pohledávku 200.000 Kč a nikoliv pouze pro 70.000 Kč, a když soud první stolice má za osvědčeno, že dle závěrečné zprávy zemské revizní komise škoda Jaroslavem V—em a Josefem P—em obci způsobená činí asi 300.000 Kč, nelze povolení prozatímního opatření vytýkati nepřiměřenost; při tom se podotýká, že nárok obce na náhradu škody tu již byl v době povolení prozatímního opatření a že jen výše škody byla později zjišťována. Za tohoto stavu věci není třeba dále obírat se otázkou, komu obstavené věci vlastnickým právem patří. Slušelo se proto odpor Jaromíra V—a proti povolení prozatímního opatření zamítnouti. Soud první stolice zrušil prozatímní opatření také na návrh Jaromíra V-a, učiněný dle § 399 čís. 2 ex. ř., jak z odůvodnění jeho usnesení seznati lze, avšak ani v tom směru nemělo návrhu Jaromíra V—a vyhověno býti, jak právem stěžovatelka vytýká. Prozatímní opatření bylo povoleno také proto, že tu bylo podezření, že Jaromír V. odcestuje do ciziny. Touto okolností bylo osvědčeno, že by Jaromír V. mohl majetek svůj zciziti, aby nabyt peněz pro obmyslený útěk do ciziny, a tím dobytí pohledávky obce stížití aneb zmařiti. Nebezpečí právě zmíněné nepominulo však tím, že Jaromír V. byl po složení kauce 30.000 Kč z trestní vazby propuštěn, poněvadž by, maje již jednou v úmyslu, do ciziny odcestovati, mohl přes

to obstavené věci, značnou hodnotu mající, zciziti a, opatřiv si takto peníze na cestu, do ciziny odcestovati, zejména také z obavy před náhradou nyní osvědčené škody v částce asi 300.000 Kč. Nelze proto důvodně tvrditi, že by zde byly okolnosti zrušení prozatímního opatření dle § 399 čis. 2 ex. ř. opravňující.

Nejvyšší soud potvrdil usnesení rekursního soudu, doloživ, že jím zamítnut byl nejen odpor proti povolení prozatímního opatření, nýbrž i návrh na zrušení prozatímního opatření ve smyslu § 399 čis. 2 ex. ř.

Důvody:

Jaromír V. podal jednak odpor proti povolení prozatímního opatření ve smyslu § 397 ex. ř., jednak návrh na zrušení prozatímního opatření podle § 399 čis. 2 ex. ř. Proti tomu, že soud první stolice spojil jednání a rozhodování o odporu a návrhu na zrušení, nelze důvodně ničeho namítati, poněvadž bylo dle §§ 398 a 399 ex. ř. o obou jednání ústně. Nesprávným však bylo, že okresní soud, uznáv, že povolení prozatímního opatření bylo nepřipustným, vyhověv proto odporu a zrušiv prozatímní opatření, zabýval se také ještě návrhem dle § 399 čis. 2 ex. ř. Tím, že bylo prozatímní opatření k odporu zrušeno, stal se pro prvního soudce návrh na zrušení dle § 399 čis. 2 ex. ř. bezpředmětným. Naproti tomu soud rekursní k rekursu ohrožené strany právem uvažoval, jak o odporu tak i o návrhu na zrušení. Z odůvodnění jeho usnesení jest patrno, že shledal odpor i návrh na zrušení bezdůvodnými. Tu pak měl ovšem ve výroku svého usnesení zamítnouti nejen odpor, nýbrž i návrh dle § 399 čis. 2 ex. ř. Že výslovně tak neučinil, jest však pouhou vadou formální, která nebrání věcnému vyřízení dovolacího rekursu a vyžaduje jen — ježto usnesení soudu rekursního v obou směrech dlužno uznati za odůvodněné — doplnění výroku usnesení v odpor vzatého, jak svrchu naznačeno. Při rozhodování o odporu bylo toliko zkoumati, zda prozatímní opatření v době povolení bylo přípustným a přiměřeným (§ 398 ex. ř.). Co do přípustnosti bylo oběma nižšími soudy ve shodě se zjištěným stavem věci správně uznáno, že jak nárok obce, tak i nebezpečí při podání návrhu na povolení prozatímního opatření dostatečně byly osvědčeny. Správně vyvrácena též námitka, že obec se spokojila s jistotou Josefem P-em danou a vzdala se dalšího zajištění věci Jaromíru V—ovi. V těchto směrech odkazuje se stěžovatel na podrobné důvody usnesením obou nižších soudů přičiněné, jež nejsou vyvráceny vývody dovolacího rekursu. Soud první stolice odvodil nepřipustnost povoleného prozatímního opatření jedine z toho, že prý skoro všechny věci prozatímním opatřením stížené nepatří Jaromíru V—ovi, nýbrž osobám jiným. V tom směru první soudce pochybil. Otázkou, komu náleží vlastnícky věci u Jaromíra V—a obstavené, nebylo se v tomto řízení vůbec obírat; otázka ta může býti řešena jen pořadem právním; žádným způsobem nároky osob třetích na obstavené věci nečiní povolení prozatímního opatření nepřipustným. V tom smyslu jest tedy správným výrok soudu rekursního, že nebylo třeba obírat se otázkou, komu obstavené věci vlastnickým právem přináležejí. Pravda sice, že soud rekursní tímto výrokem ocitá se v rozporu se svým dřívějším usnesením, kde vyslovil opačný názor právní. Než nejvyšší soud není tímto názorem vázán. Správně uznaly též oba nižší soudy, že prozatímní opatření tak, jak povoleno bylo, nebylo nepřiměřeným. Nárok

ohrožené strany proti Jaromíru V-ovi byl v návrhu na povolení prozatímního opatření udán částkou více méně 200.000 K; vyšlo pak na jevo, že jest snad ještě vyšší. Že by cena věcí u Jaromíra V-a obstavených dosahovala nebo dokonce přesahovala částku 200.000 K, nikterak nebylo prokázáno. Právem tedy bylo vyhověno stížnosti ohrožené obce potud, pokud čelila proti tomu, že bylo vyhověno odporu. Odůvodněna byla však i stížnost směřující proti tomu, že bylo dáno místo návrhu dle § 399 odstavec druhý ex. ř. Tím, že Jaromír V. po složení jistoty byl z vazby propuštěn, nepominulo nebezpečí v § 379 ex. ř. naznačené, naopak nebezpečí to trvá dále, jak správně vytkl soud rekursní. Pokud stěžovatel teprve v dovolacím rekursu tvrdí, že navrhovatelka nedodržela lhůtu k podání žaloby po případě návrhu exekučního stanovené v usnesení, jímž prozatímní opatření bylo povoleno, nemůže nejvyšší soud míti zření k tomuto novému tvrzení a musí stěžovateli býti ponecháno, by učinil návrh dle § 391 odstavec druhý, ex. ř., je-li tomu skutečně tak, jak tvrdí.

Čís. 785.

**I v řízení o zajištění důkazů musí navrhovatel míti způsobilost býti stranou.
Okresní hospodářská rada nemá způsobilosti býti stranou.**

(Rozh. ze dne 30. listopadu 1920, R I 1005/20.)

V řízení o zajištění důkazů zamítl soud první stolice z věcných důvodů návrh okresní hospodářské rady, by odmítnut byl určitý znalec. Rekursní soud ku stížnosti navrhovatelky okresní hospodářské rady zrušil napadené usnesení i celé jemu předcházejší řízení. Důvody: Názor navrhovatelky, že jí přísluší povaha orgánu státní správy, není správným. Dlužno míti naopak za to, že není právním podmínem. Dle instrukce pro okresní hospodářské rady (nařízení ze dne 11. ledna 1919, čís. 2503/1/1919) slouží tyto dobrovolné občanské služby kontrolní ve věcech zásobovacích (čl. 1). Členy okresních hospodářských rad navrhují okresní po případě krajští důvěrníci politických stran, v okresu zastoupených, potvrzuje je zemský sekretariát dotyčné politické strany (čl. 2). Členství hospodářské rady je funkcí čestnou, výlohy spojené s činností hospodářských rad, hradí obec (čl. 3). Hospodářským radám místním a okresním přísluší kontrola všech živností aprevisačních, dále zásobovací činnosti orgánů obcí, při čemž jim výslovně přiznává se pouze právo kontrolní nikoliv výkonné; kromě toho mají ještě navrhovati žádoucí opatření orgánům k provedení oprávněným. Okresní hospodářské rady jsou dozorčími orgány nad radami místními, přijímají jich návrhy a přednášejí je okresnímu hejtmanovi; ve věcech zásobovacích tvoří poradní sbor okresního hejtmanství (čl. 5 a 6). Z právě uvedených úkolů hospodářských rad, jich ustavení a jich poměru ku státním úřadům správním plyne, že nejsou orgány státní správy, jmenovitě že nejsou státním úřadem, ježto nejsou zřízeny státem a neobstarávají záležitosti státních. Jsou státem uznanými soukromými dozorčími orgány obyvatelstva, jež, skládajíce se z důvěrníků a majíce jistá oprávnění, dozírají na živnosti a orgány obecní, jimž jest se starati o zásobení obyvatelstva předměty nutné potřeby. V tomto oboru obmezena jest jejich činnost na prostou kontrolu příslušných živností a obecních orgánů, aniž jest jim přiznána výkonná moc, dále mají